

Autisme: staat het in de genen geschreven?

Prof. Dr. Jean Steyaert, Kinderpsychiater en coördinator van het “Expertisecentrum Autisme Leuven” en van het “Research Consortium Autisme Katholieke Universiteit Leuven”

“Autisme is in grote mate genetisch bepaald” is een wetenschappelijke stelling die de voorbije jaren steeds vaker gehoord wordt. Voor gezinnen met een lid met een autisme(spectrumstoornis) leidt dit tot uiteenlopende gedachten en vragen. Er is iets geruststellend aan: het zit in de biologie, en wetenschappers krijgen er vroeg of laat greep op. Maar ook: hoe groot is het risico bij andere kinderen? Of bij de kinderen van kinderen die zelf geen autisme hebben. En komt het van vader of van moeder? En hebben die dan ook kenmerken van autisme? En kan je de kans op autisme vooraf voorspellen voor een kind geboren wordt? In ongeveer 90% van de gezinnen met een persoon met autisme is het verband tussen genen en autisme erg complex. Het wordt ook duidelijker dat in verschillende families verschillende mechanismen aan het werk zijn. Bovendien is het niet uitgesloten dat milieufactoren, in combinatie met een bepaalde genetische voorbeschiktheid, ook een rol kunnen spelen. Bij de overige 10% van de personen met autisme is het ontstaansmechanisme eenvoudiger en kan gemakkelijker worden aangetoond. In mijn lezing zal ik een overzicht geven van de biologische mechanismen die we tot heden kennen, en extra ingaan op de genetische (“erfelijke”) mechanismen. Ik zal kort bespreken wat nu al aangetoond kan worden en wat niet. Hierbij zal ik ingaan op de rol die de geneticus kan spelen in het klinisch onderzoek van een persoon met autisme en in het adviseren van de gezinnen.